

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Vastuullisuus- raportti 2022

Vastuullisilla teoilla toimivat,
turvalliset ja kestävät yhteydet

Sisällys

Johdon katsaus	3
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in rooli yhteiskunnassa	4
Vastuullisuuden johtaminen Traficomissa	5
Raportin laadintatapa	6
Traficom in kestävän kehityksen tavoitteet	7
Kädenjälki	8
Terveyttä ja hyvinvointia	9
Kestäviä infrastruktuureja	13
Kestäviä kaupunkeja	17
Ilmastoteko ja	21
Jalanjälki	26
Hyvinvoiva henkilöstö	27
Päätoimipiste uudistui energia- ja kustannustehokkaaksi	29
Vastuullisuus hankinnoissa	30
Digitaaliset palvelut säästävät ympäristöä ja helpottavat arkea	31

Johdon katsaus

Meille noin tuhannelle traficomilaiselle vastuullinen toiminta tarkoittaa konkreettisia tekoja, jotka vaikuttavat koko yhteiskuntaamme. Vastuullisella työllämme varmistamme liikenteen ja viestinnän toimivuuden, turvallisuuden ja kestäväen kehityksen. Tehtävämme on turvata ihmisten, datan ja tavaran sujuva ja turvallinen liikkuminen.

Liikenteen ja viestinnän palveluiden ihmiskeskeisyyden ja kestävyuden varmistaminen on meille kaikille tärkeää myös tulevaisuudessa. Rakennamme toimintavarmuutta parantamalla liikenteen ja digiyhteiskunnan turvallisuutta. Lisäksi edistämme liikenne- ja viestintämarkkinoiden avointa kilpailua ja palvelutarjoaman kohtuuhintaisuutta Suomessa.

Traficomilla on tärkeä rooli siinä, miten kansainvälinen ja EU-lainsäädäntö kehittyvät liikenteen ja viestinnän alalla. Edustamme Suomea maailmalla EU:ssa ja kansainvälisissä järjestöissä ja vaikutamme kansainväliseen sääntelyyn. Keskeisiä teemoja ovat ilmasto, automaatio ja digitalisaatio. Tuemme liikenne- ja viestintäministeriön vaikuttamistyötä

tuottamalla ministeriölle tietoa ja antamalla asiantuntijatukea teknisten yksityiskohtien ja sääntelyn vaikutusten arviointiin.

Toimintamme nojaa vastuullisuuteen, luotamukseen ja vuorovaikutukseen. Toimintakulttuurimme on ihmislähtöinen. Kehitämme valmentavaa johtamista ja toimintatapaa, jossa tuemme traficomilaisten omaa vastuunottoa ja itsensä johtamista. Tavoitteenamme on parantaa henkilöstön työhyvinvointia ja varmistaa viraston toimintakyky kaikissa olosuhteissa. Yhdistelemällä erilaisia kyselyitä ja keskusteluita saamme työyhteisöstä monipuolista tietoa, jonka pohjalta voimme kehittää työhyvinvointia edelleen.

Toimimme vastuullisesti. Henkilöstömme osallistui jo viime vuonna aktiivisesti ensimmäisen vastuullisuusraporttimme tuottamiseen. Vuoden 2022 vastuullisuusraportissamme ajatuksiaan kertovat asiantuntijoidemme lisäksi myös sidosryhmämme. Tarvitsemme jatkuvaa yhteistyötä ja laajaa vuoropuhelua kestäväen kehityksen tavoitteidemme toteuttamisessa.

Kirsi Karlamaa
pääjohtaja

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n rooli yhteiskunnassa

Olemme liikenteen ja viestinnän vastuullinen ja uudistuva asiantuntija, jonka tehtävä on

varmistaa toimivat,
turvalliset ja kohtuuhintaiset
yhteydet ja palvelut

tukea tietoyhteiskunnan
ja liikennejärjestelmän
kestävää kehitystä

ennakoida muutoksia
ja tuottaa tietoa päätöksenteon
ja kuluttajavalintojen tueksi

tukea kokeiluja
ja innovatiivisten
palveluiden syntymistä ja

toimia lupa-,
rekisteri- ja valvonta-
viranomaisena.

Vastuullisuuden johtaminen Traficomissa

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomissa pyrkimys vastuullisuuteen perustuu liikenne- ja viestintäministeriön kanssa solmittuun tulos-sopimukseen ja siinä virastolle asetettuihin tavoitteisiin sekä viraston toimintastrategiaan. Tavoitteenamme on huolehtia elintärkeästä ympäristöstämme, mahdollistaa innovatiiviset palvelut sekä varmistaa toimivat ja turvalliset liikenteen ja viestinnän yhteydet. Pääjohtaja johtaa viraston toimintaa tukenaan johtoryhmä. Viraston johtoryhmään kuuluvat pääjohtaja, ylijohtajat, Kestävä ympäristö ja Datatalous -verkostojen johtajat, viestintäjohtaja sekä turvallisuusjohtaja.

Viraston omalla toiminnalla edistettävät vastuullisuustavoitteet liittyvät läheisesti virastolle asetettuihin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin ja tulos-sopimustavoitteisiin. Vuonna 2023 tavoitteenamme on ottaa vastuullisuusmatkallamme askel eteenpäin ja suunnitella Traficomin omaa vastuullisuusohjelmaa, jossa konkretisoidaan vastuullisuustavoitteita ja toimenpiteitä näiden saavuttamiseksi.

Raportin laadintatapa

Vastuullisuus on vastuuta ympäristöstä, ihmisistä ja taloudesta. Valtiokonttori suosittaa kaikkia valtionhallinnon organisaatioita laatimaan toiminnastaan vastuullisuusraportin vuosittain. Vastuullisuusraportoinnin yhteinen kehys perustuu YK:n toimintaohjelmaan Agenda 2030 ja siinä asetettuihin 17 kestävän kehityksen tavoitteeseen. Traficomissa olemme valinneet raportoitavaksi neljä tavoitetta (tavoitteet 3, 9, 11 ja 13), joita edistämme ydin-tehtävillämme.

Traficomin vastuullisuusraportin koostamista on koordinoanut tiivis asiantuntijoiden ja johdon edustajien ryhmä. Tämän järjestyksessään toisen raportin sisältöjen valintoihin ja työstämiseen ovat osallistuneet myös Traficomin eri osaamisalueet ja verkostot haastatteluin, työpajatyöskentelyssä sekä luonnosvaiheita kommentoin.

Tätä raporttia varten haastoimme koko henkilöstömme pohtimaan työtämme vastuullisuuden näkökulmasta. Viraston intranetissä toteutettu Ilmianna vuoden 2022 vastuullisuusteko -kysely antoi jokaiselle traficomilaiselle tilaisuuden osallistua vastuullisuusraportin tekemiseen. Vastaajat saivat tuoda esiin omia tai kollegoidensa vastuullisuustekoja, joilla YK:n kestävän kehityksen tavoitteita oli edistetty. Vastauksista nousikin tärkeitä teemoja, joista valtaosa huomioitiin raportin sisällössä tai otettiin työstettäväksi tuleville vuosille.

Teemme arjessamme laajaa yhteistyötä muiden organisaatioiden ja yritysten kanssa, joten pyysimme ajatuksia vastuullisuudesta myös sidosryhmiemme edustajilta. Näin teemme osaltamme vastuullisuuden teemaa ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteita tunnetuksi myös virastomme ulkopuolella.

**KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
TAVOITTEET**

Traficomin kestävän kehityksen tavoitteet

 [Tutustu YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin](#)

YK-tavoite 3.
Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille

YK-tavoite 9.
Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävä teollisuutta ja innovaatioita

YK-tavoite 11.
Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat

YK-tavoite 13.
Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan

Kädenjälki

Traficomin vaikutukset valittuihin neljään YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen

Terveyttä ja hyvinvointia

YK-tavoite 3. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille

Faktaa:

Kohti kokonaisvaltaisesti turvallisempaa liikennettä

Kaikkien liikennemuotojen turvallisuuden edistäminen kuuluu Traficomin perustehtäviin. Keväällä 2022 valmistuneen valtakunnallisen liikenneturvallisuusstrategian 2022–2026 toteutus aloitettiin vuoden aikana. Tavoitteena on nollavisio, eli että kukaan ei kuole tai loukkaannu vakavasti liikenteessä vuoteen 2050 mennessä.

Jos mittarina käytetään liikennekuolemia, vuosi 2022 oli ennätysellisen turvallinen, sillä tieliikenteessä kuoli ensimmäisen kerran alle 200 henkilöä sitten vuoden 1941. Lisätoimia kuitenkin tarvitaan. Liikenneturvallisuusstrategiaa toteuttavana toimenpiteenä

perustettu mikroliikkumisen verkosto on Traficomın johdolla koonnut laajasti eri tahoja kehittämään mikroliikkumisen, kuten sähköpotkuautojen, turvallisuutta. Liikenneturvallisuutta edistettiin myös tiedonjaon kautta. Traficomın asiantuntijat pitivät koulutuksia lääkäreille ja muille terveydenhuollon ammattilaisille ajoterveydestä ja sen arvioinnista. Tietoa liikenneturvallisuudesta jaettiin myös alan messuilla, Traficom Live -tilaisuudessa sosiaalisessa mediassa, [Tieto.Traficom.fi](https://www.tieto.traficom.fi)-verkkosivustolla ja mediassa.

 [Liikenneturvallisuusstrategia 2022–2026](#)

” Teemme pitkäjänteistä ja monipuolista vaikuttamistyötä kansainvälisillä ja EU-foorumeilla. Näin rakennamme niin tämän päivän kuin tulevaisuudenkin toimivia, kestäviä ja turvallisia liikenteen ja viestinnän yhteyksiä ja palveluita. Asiantuntijoidemme tekemän työn ansiosta Suomi on arvostettu ja haluttu yhteistyökumppani.

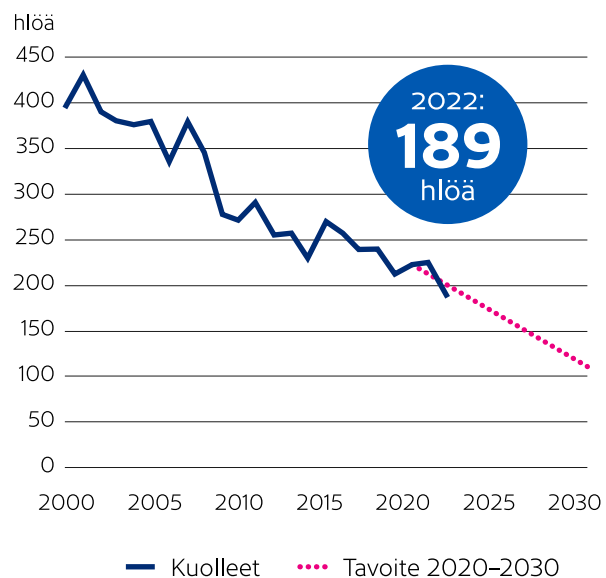
Mervi Kaikkonen, kansainvälisten asioiden päällikkö, Liikennejärjestelmäpalvelut, Traficom

YK-alatavoite 3.6

Puolittaa vuoteen 2020 mennessä maailmanlaajuisten liikenneonnettomuuksista johtuvien kuolemien ja vammojen määrä. Ajankohtainen EU-tavoite on puolittaa tieliikenteen onnettomuuksissa kuolettavien ja vakavien loukkaantumisten määrä 2030 mennessä.

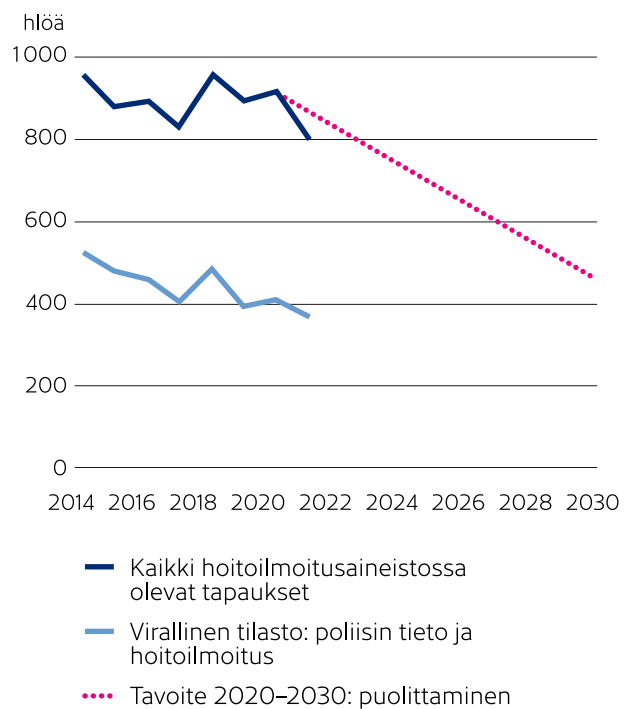

Tieliikennekuolemat

Lähde: Tilastokeskus. 2022 ennakkotieto.

Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneet

Lähde: Tilastokeskus.

” Olemme olleet vaikuttamassa YK:n Euroopan talouskomission työryhmässä kolmipistevoiden vaatimiseen pakollisena pitkän matkan linja-autoihin EU:ssa. Kolmipistevoit ovat kaksipistevoitä turvallisempi vaihtoehto ja ehkäisevät erityisesti linja-autojen matkustajien pään vammoja onnettomuustilanteissa.

Henri Takkinen, johtava asiantuntija, Autoilijan palvelut, Traficom

Faktaa:

Kyberturvallisuus kuuluu kaikille

Traficomın Kyberturvallisuuskeskuksen keskeinen tehtävä on viestintäverkkojen toimintavarmuuden ja tietoturvan varmistaminen. Kyberturvallisuuskeskus tukee organisaatioita kyberturvallisuuden varmistamisessa ja opastaa kaikenikäisiä verkon käyttäjiä kohti parempaa tietoturvaa.

Kyberturvallisuuskeskus ja Digi- ja väestötietovirasto kartoittivat vuonna 2022 haavoittuvuusia kuntien ja sosiaali- ja terveysalan toimijoiden julkisessa verkossa sijaitsevilla järjestelmissä ja digitaalisissa palveluissa. Hankkeen lopputulok-

sena kunnat ja sote-toimijat saivat ajantasaista tietoa palveluidensa haavoittuvuuksista ja pysyivät tekemään korjauksia palveluissa sekä siten parantamaan niiden turvallisuutta.

Tietoturvasetelin eli tietoturvan kehittämisen tuen haku Traficomilta avautui vuoden 2022 loppupuolella. Tietoturvaseteliä voivat hakea yhteiskunnan toimivuudelle kriittiset yritykset eli niin sanotut huoltovarmuuskriittiset yritykset. Tavoitteena on nostaa yritysten tietoturvallisuuden tasoa ja sitä kautta parantaa koko yhteiskunnan kykyä suojautua kyberturvallisuusuhkia vastaan.

Esimerkkejä toteutetuista viestintäkampanjoista olivat esimerkiksi Älyä ostoksiin -kampanja, jonka tarkoituksena oli lisätä kuluttajien tietoa älylaitteisiin liittyvistä tietoturvasioista, ja lokakuussa toteutettu Euroopan kyberturvallisuuskuukausi (European Cyber Security Month, ECSM), jonka pääteemoina olivat tietojenkalastelu ja kiristys Haittaohjelmat. Vuonna 2022 lanseerattiin myös uusi Kyberturvallisuuden viikkokatsaus.

[Tietoturvan vuosi 2022](#)

Käsitellyt tietoturvatapaukset
(2022, kpl)

12 965

2021: 17 572
2020: 10 892

Automaattikäsitellyt tietoturvatapaukset
(2022, kpl)

188 561

2021: 209 237
2020: 115 000

Viestintäverkkojen häiriöt
(2022, kpl)

45

2021: 73
2020: 67

Tietoturvamerkinnät käyttöönottomäärät
(2022, kpl)

15

2021: 5
2020: 6

Vakavat kyberhäiriöt
(2022, kpl)

15

2021: 2
2020: ei tilastoitu

Esimerkki:

Kymmenen vuotta yhteisiä mediataitoja

Vuonna 2022 kymmenettä kertaa järjestetty mediataitoviikko on mediakasvatuksen teema-
viikko ja osa kansainvälistä Safer Internet Day
-kampanjaa. Tavoitteena on kehittää kansa-
laisten mediataitoja ja vahvistaa aikuisten
valmiuksia mediakasvatukseen kansallisella
tasolla. Mediataitoviikkoa vietetään vuosit-
tain ympäri maata helmikuun toisella viikolla
kampanjoinnin ja erilaisten tapahtumien,
kuten mediataitoja käsittelevien webinaarien
ja seminaarien merkeissä. Kansallinen audio-
visuaalinen instituutti (KAVI) koordinoi media-
taitoviikkoa, jonka suunnittelussa ja toteutuk-
sessa on mukana kymmeniä organisaatioita,
myös Traficomın Kyberturvallisuuskeskus.

Vuoden 2022 Mediataitoviikolla nostettiin
esiin erityisesti kaikkia osallistava ja tasa-
arvoinen mediakasvatus. Suunnittelussa on
tärkeää huomioida sisältöjen saatavuus sekä
esteettömyys ja yhdenvertaisuus. Kyberturval-
lisuuskeskus kampanjoi viikon aikana media-
taitojen tärkeydestä tietoturvaosaamisessa.
Verkkohuijausyritykset ovat tulleet jäädäkseen,
mutta hyvä medialukutaito auttaa kaiken-
ikäisiä tunnistamaan niitä.

 [Mediataitoviikko](#)

” Yhdessä toteuttamamme Mediataitoviikko herättää joka vuosi muun
muassa päiväkodit ja koulut, oppilaitokset ja opistot, yleiset ja jopa
korkeakoulukirjastot, nuorisotalot, erilaiset yhdistykset ja seniorijärjestöt
ympäri maan järjestämään mediataitotuokioita, työpajoja ja jakamaan
mediataitovinkkejä tavalla, jota on ilo seurata!

Leena Pylkkö, viestintäsuunnittelija, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti

Kestäviä infrastruktuureja

YK-tavoite 9. Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävää teollisuutta ja innovaatioita

Faktaa:

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toimeenpano käynnissä

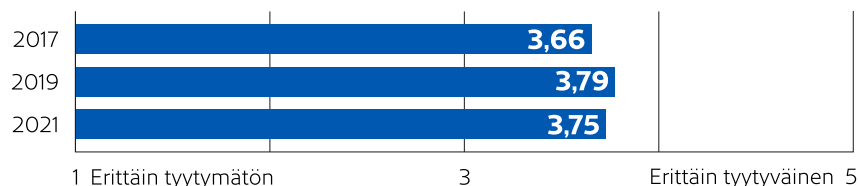
Traficom toimeenpanee Liikenne 12 -nimellä kulkevaa valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Sen avulla ylläpidetään Suomen liikennejärjestelmää ja kehitetään sitä vastamaan ihmisten ja elinkeinoelämän erilaisiin liikkumis- ja kuljettamistarpeisiin kaikkialla maassa. Vuonna 2022 Traficom toteutti useita eri Liikenne 12 -suunnitelman toimenpiteitä, joilla pyrittiin lisäämään tietopohjaisen päätöksenteon edellytyksiä. Tietopohjaa kehitettiin ja laajennettiin muun muassa osana liikennejärjestelmäanalyysiä, johon kootaan strateginen kokonaiskuva liikennejärjestelmän nykytilasta, kehitystarpeista ja toimintaympäristön kehityksestä.

Yhtenä Liikenne 12 -suunnitelman toimenpiteenä valmisteltiin opas maakuntien, kaupunkiseutujen ja ylimaakunnallisten

alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien vaikutusten arvioinnin tueksi. Opas avustaa liikennejärjestelmäsuunnitelmien vaikutusten arvioinnissa valmistelun alusta viimeistelyyn saakka. Tavoitteena on varmistaa, että tarjolla on perusteltua tietoa päätöksenteon tueksi, ja että liikennejärjestelmäsuunnitelmat toteuttavat niille asetettujen tavoitteita sekä lieventävät liikenteen haitallisia vaikutuksia.

- [Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021–2032](#)
- [Liikennejärjestelmäanalyysi](#)
- [Opas alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien vaikutusten arviointiin](#)

Kansalaisten tyytyväisyys matkojen toimivuuteen ja turvallisuuteen yleisesti

YK-alatavoite 9.1

Kehittää laadukasta, luotettavaa ja kestävää infrastruktuuria, kuten alueellista ja rajat ylittävää infrastruktuuria taloudellisen kehityksen ja ihmisten hyvinvoinnin tueksi panostamalla sen edulliseen ja yhtäläiseen saantiin kaikille.

Faktaa:

Työmme digitaalisten yhteyksien edistämiseksi sujuvoittaa arkea

Digitaalisten yhteyksien avulla varmistetaan mahdollisuudet esimerkiksi etätöihin, viranomaisten kanssa asiointiin ja yritysten digitaalisten palveluiden käyttämiseen. Myös tulevaisuuden ratkaisut, kuten älyliikenne ja virtuaalitodellisuus, edellyttävät kattavia ja laadukkaita viestintäverkkoja. Traficom edistää verkkojen yhteisrakentamista ja -käyttöä. Myönnämme myös tukea nopeiden laajakaistaverkkojen rakentamiseen alueille, jonne verkkoja ei markkinaehtoisesti saada.

Vuonna 2022 panostimme bittimittari.fi-palvelun kehitystyöhön. Vuonna 2023 lanseerattavalla palvelulla käyttäjä voi mitata laajakaistapalvelunsa nopeutta. Vuonna 2022 Traficomissa valmisteltiin myös vuoden 2023 kansainvälistä radiokonferenssia (WRC, World Radiocommunication Conference), jossa määritellään yhteiset, kansainväliset puitteet radiotaajuuksien käytölle tulevaisuudessa.

Vuonna 2023 Traficom on aktiivisesti mukana 6G-verkkojen määrittelyn kansainvälisessä yhteistyössä. Yhtenä lähtökohtana ovat YK:n kestävä kehityksen tavoitteet, ja Traficom on osaltaan korostanut näiden tavoitteiden tärkeyttä ja huomioon ottamista 6G:n määrittelytyön alusta alkaen.

Nopeiden (100 Mbit/s) 5G-verkkojen kattavuus kotitalouksista 2022

87 %

2021: 82 %
2020: 67 %

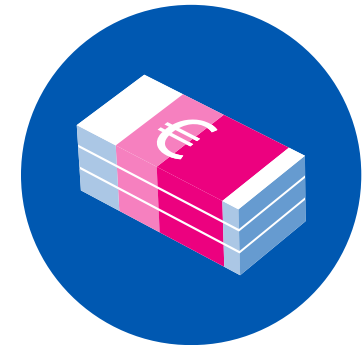
Valokuituliittymien osuus kiinteistä liittymistä 06/2022

62 %

06/2021: 58 %
06/2020: 55 %

Maksetut laajakaistatuet 2022

3 milj. €

2021: 2,3 milj. €
2020: 2,6 milj. €

” Pitkäaikainen yhteistyömme matkaviestinverkkojen tutkimus- ja kehitystyössä viranomaisten, yritysten ja tutkimusosapuolten välillä on jatkunut ja syventynyt entisestään tulevaisuuden 6G-verkkojen parissa. Tuomme yhdessä muun muassa kestävyysnäkökulmaa vahvasti mukaan kansainväliseen 6G-määrittelytyöhön.

Marja Matinmikko-Blue, tutkimusjohtaja, Oulun yliopisto, 6G-tutkimusohjelma

Esimerkki 1:

Traficom ja John Nurmisen Säätiön yhteistyöllä vähennetään kemikaalipäästöjä Itämereen

Nestemäisiä irtolasteja eli kemikaaleja kuljetavien säiliöalusten tankinpesun yhteydessä mereen voi päätyä yhdellä kertaa satojakin litroja haitallisia ja vaarallisia kemikaaleja. John Nurmisen Säätiö ja Traficom käynnistivät vuonna 2022 Kemikaalialushankkeen, jonka tavoitteena on tunnistaa Suomen satamissa käyvien kemikaalisäiliöalusten tankkien pesuun liittyvät haitallisimmat ja vaarallisimmat kemikaalipäästöt Itämereen. Hanke edistää YK-tavoitteen 9 lisäksi tavoitetta 14 merien ja niiden tarjoamien luonnonvarojen säilyttämistä ja kestävän käytön edistämistä.

Kemikaalisäiliöalukset pesevät usein tankkinsa merivedellä lastin purkamisen jälkeen matkalla seuraavaan lastaussatamaan.

Kemikaalipitoiset pesuvedet saa kansainvälisen lainsäädännön mukaan päästää mereen tietyissä rajoissa. Hankkeen alussa laadittiin riskiarvio, jonka avulla tunnistettiin meriympäristölle ja ihmisen terveydelle suurinta haittaa aiheuttavat kemikaalit. Riskiarviossa otettiin huomioon kemikaalin haitallisuus ympäristölle, vaarallisuus ihmisen terveydelle sekä kemikaalin purkumäärät Suomen satamissa. Riskiarvioon perustuen styreeni ja mäntyöljy valikoituivat tarkasteltaviksi kemikaaleiksi.

Hankkeessa on tarkoitus löytää ratkaisuja sallittujen päästöjen vähentämiseksi yhteistyössä satamien ja kemianteollisuuden toimijoiden kanssa. Kaikki Suomessa

styreeniä ja mäntyöljyä käsittelevät toimijat yritetään saada mukaan. Tankinpesusta aiheutuvaa kemikaalikuormaa voidaan vähentää esimerkiksi kehittämällä tankin tyhjennys- ja pesumenetelmiä sekä pesuvesien käsittelyä. Jatkossa hanketta mahdollisesti laajennetaan uusiin kemikaaleihin. Tavoitteena on vaikuttaa ongelmaan kansainvälisesti, sillä Itämeren tila ei rajoitu vain Suomeen. Hankkeen tuloksia on tarkoitus esitellä vuoden 2023 HELCOM Maritime -kokouksessa.

 [Kemikaalialushanke](#)

” **Kemikaalialushanke on erinomainen esimerkki onnistuneesta viranomaisten, yritysten ja kolmannen sektorin välisestä yhteistyöstä. Yhteistyössä olemme tunnistaneet tärkeimmät riskiaineet, etsineet parhaat ratkaisut ja innostaneet toimijoita mukaan. Lopputuloksena saamme aikaan konkreettisia kemikaalipäästövähennyksiä.** ”

Eeva Tähtikarhu, projektipäällikkö, John Nurmisen Säätiö

Esimerkki 2:

Valtakunnalliset liikenne-ennusteet ulottuvat vuoteen 2060 saakka

Traficom on laatinut uudet valtakunnalliset liikenne-ennusteet tie-, rautatie- ja meriliikenteelle vuoteen 2060 saakka. Liikenne-ennusteita hyödynnetään muun muassa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnittelussa sekä liikennejärjestelmän kehittämisen toimenpiteiden vaikutusten arvioinneissa.

Tuotetut perusennusteet kertovat, mihin kehitys johtaa nykyisillä toimenpiteillä. Niiden perusteella tunnistettuja kehityskulkuja ovat esimerkiksi:

1. sähköautojen määrän kasvusta seuraava henkilöautosuorituksen kasvu
2. rautateiden tavarakuljetusten väheneminen erityisesti Venäjän liikenteen loppumisen vuoksi
3. meriliikenteen kuljetusmäärien kasvu sekä viennissä että tuonnissa.

Valtakunnalliset liikenne-ennusteet päivitetään jatkossa kahden vuoden välein, koska toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja koska ajantasaisia liikenne-ennusteita tarvitaan yhteiskunnallisen päätöksenteon valmistelussa entistä enemmän.

 [Valtakunnalliset liikenne-ennusteet](#)

”
Suomen ja Venäjän välinen raideliikenne on isossa murroksessa. Rajaliikenteeseen kohdistuu uudenlaisia vaatimuksia, jotka ovat edellyttäneet myös meiltä toimintatapojen kehittämistä. Keskeistä on varmistaa, että rajaliikennettä hoidetaan sääntelyn edellyttämällä tavalla ja rautatiejärjestelmän turvallisuudesta huolehtien.

Pietari Pentinsaari, ylijohdaja,
Liikennejärjestelmäpalvelut,
Traficom

Kestäviä kaupunkeja

YK-tavoite 11. Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat

Faktaa:

Myönnämme valtiontukia ja -avustuksia muutoksen vauhdittamiseksi

Valtiontukiviranomaisena toimiminen kuuluu Traficomien perustehtäviin, ja myönnämme valtiontukia ja -avustuksia, jotka tukevat liikkumista, kuljettamista, tieliikenteen turvallisuustoimintaa, toimivia verkkoyhteyksiä sekä edistävät päästötavoitteita. Virastomme myöntää muutosta tai kehitystä vauhdittavia tukia, joilla rakennamme yhä toimivampaa, kestävämpää ja turvallisempaa tulevaisuutta.

Traficomien myöntämät liikenteeseen ja viestintään liittyvät valtiontuet toimialoille ja kansalaisille

2020:
227
milj. €

2021:
255
milj. €

2022:
n. **300**
milj. €

Esimerkkejä vuonna 2022 myöntämistämme tuista ovat:

- Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustus, jolla parannetaan kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita katuverkolla tai kunnan maalla sijaitsevilla kohteilla.
- Laajakaistatuet, joilla edistetään nopeiden kiinteiden laajakaistaverkkojen rakentamista alueilla, joille kaupallinen tarjonta ei todennäköisesti toteudu lähivuosina.
- Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus, jolla tuetaan tieliikenteen turvallisuutta koskevia kehittämishankkeita ja tutkimuksia.

Vuonna 2022 käynnistimme myös kuusi vaikutusarviointia, joilla selvitämme myöntämiemme valtionavustusten käytön tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Näin saamme tärkeää tietoa tukien vaikuttavuudesta, ja voimme myös kehittää virastomme toimintatapoja.

[Traficomien myöntämät avustukset ja tuet](#)

YK-alatavoite 11.2

Taata vuoteen 2030 mennessä kaikille turvallinen, edullinen, luotettava ja kestävä liikennejärjestelmä, parantaa liikenneturvallisuutta erityisesti lisäämällä julkista liikennettä ja kiinnittämällä erityistä huomiota huono-osaisten, naisten, lasten, vammaisten ja ikääntyneiden tarpeisiin.

Faktaa:

Edistämme liikenteen ja viestinnän palveluiden esteettömyyttä

Esteettömyydellä tavoitellaan sitä, että kaikilla ihmisillä olisi yhdenvertainen mahdollisuus osallistua ja toimia yhteiskunnassa. Traficom in työssä tämä tarkoittaa esteettömyyden edistämistä muun muassa henkilöliikennepalveluissa, audiovisuaalisissa sisältöpalveluissa sekä tietoyhteiskunnan sähköisissä tuotteissa ja palveluissa.

Virastollemme on tulossa uusia valvonta-tehtäviä EU:n esteettömyysdirektiivin myötä. Kansallista toimeenpanoa valmisteltiin vuonna 2022, ja uusia lakeja aletaan soveltaa vuonna 2025. Uudet esteettömyysvaatimukset edistävät erityisesti vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta, mutta tuotteiden ja palvelujen esteettömyydestä ja paremmasta käytettävyydestä hyötyvät kaikki.

Traficom selvitti ohjelmatekstitysten käyttöä 2022 toteutetun viestintäpalvelujen kuluttajatutkimuksen yhteydessä. Tutkimuksen perusteella tekstitys koetaan tärkeäksi kaikissa ikäryhmissä. Yleisimpiä syitä ohjelmatekstityksen käytölle olivat esimerkiksi epäselvä puhe ohjelmassa, huono kuultavuus ja halu pitää äänet pois päältä.

Traficom osallistui liikenne- ja viestintäministeriön nimittämään kaksivuotiseen esteettömyystyöryhmään, jonka tehtävänä

on muun muassa laatia tavoitetila liikennejärjestelmän esteettömyydelle vuoden 2023 syksyyn mennessä. Uudet matkustaja-alusliikenteen sekä lentoliikenteen esteettömyyden tilannekuvat valmistuivat 2022. Traficom järjesti joukkoliikennetoimijoille esteettömyysaiheisen webinaarin, jossa esiteltiin muun muassa esteettömyystiedon hyödyntämistä reittioppaissa, joukkoliikenteen ikäystävällisyshanketta ja EU:n matkustajanoikeuksien huomioimista linja-autoliikenteessä sekä esteettömyysdirektiivin vaikutuksia joukkoliikennealalle.

Esteettömyys

” **Valvomme vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden oikeuksia kaikissa liikennemuodoissa. Viime vuosina olemme kiinnittäneet huomiota esimerkiksi matkustajien avustamisesta vastaavan henkilöstön koulutukseen ja avustamispalvelun laatuun. Koen työmme tärkeäksi, sillä parannamme toimintaesteisten henkilöiden mahdollisuuksia liikkua arjessaan sujuvasti.**

Kirsi Tervola-Joutsen, erityisasiantuntija, Liikennejärjestelmäpalvelut, Traficom

Kansalaisten tyytyväisyys esteettömyyteen

Vastausasteikko 1–5, jossa 5 on erittäin tyytyväinen ja 1 erittäin tyytymätön

Tyytyväisyys esteettömyyteen	2017	2019	2021
Jalankulkuympäristö	3,62	3,75	3,70
Paikallisjoukkoliikenne	3,41	3,78	3,73
Linja-autoliikenne, pitkät matkat	3,38	3,64	3,57
Junaliikenne, pitkät matkat	3,58	3,75	3,69
Lentoliikenne, pitkät matkat	3,69	3,82	3,81

Esimerkki 1:

Ilmastorahalla vauhtia bussien päästöttömyyteen

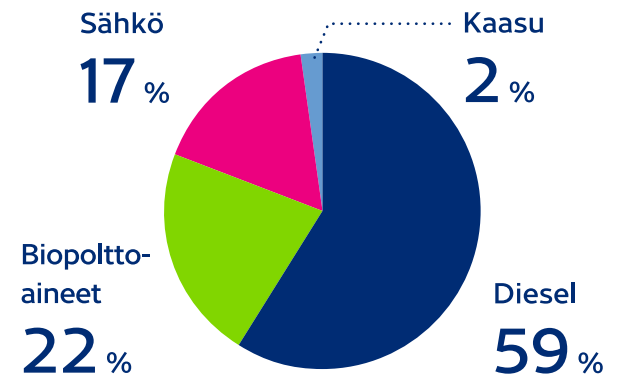
Joukkoliikenteen ilmastoperusteisen rahoituksen tavoitteena on vahvistaa joukkoliikenteen myönteisiä ilmastovaikutuksia edistämällä linja-autoliikenteen päästöttömyyttä, energia- tehokkuutta ja houkuttelevuutta. Traficom on myöntämällä rahoituksella vauhditetaan erityisesti sähkö- ja kaasubussien sekä tulevaisuudessa myös vetybussien käyttöönottoa tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten järjestämässä linja-autoliikenteessä. Näin korvataan fossiilisia polttoaineita puhtailla käyttövoimilla.

Vuonna 2022 ilmastoperusteista rahoitusta myönnettiin yhteensä 20,3 miljoonaa euroa. Vuosina 2021 ja 2020 vastaavat summat olivat 15,5 ja 7 miljoonaa euroa. Valtaosa rahoituksesta

kohdennettiin puhtaaseen kalustoon ja käyttövoimiin, pienempi osa kulkutapaosuuden kasvua ja seurantaa edistäviin hankkeisiin. Noin 90 % ilmastoperusteisesta rahoituksesta kohdentui MAL-seuduille, eli Helsinkiin, Tampereelle, Turkuun, Ouluun, Jyväskylään, Kuopioon ja Lahteen. Näillä seuduilla linja-autoliikenteen volyymit ja vaikutukset ovat suurimmat.

Traficom on arvioinut joukkoliikenteen ilmastoperusteisen rahoituksen hiilidioksidipäästöjä hakumenettelyyn osallistuneiden toimivaltaisten viranomaisten kalustomäärän ja kilometrisuoritteiden seurantatietojen avulla. Käytönaikaisten päästövähennysten suuruutta arvioidaan laskemalla päästö- määrä, joka olisi aiheutunut, jos puhtailla

Vuonna 2022 ilmastorahoitusta saaneiden toimijoiden koko kalustomäärä käyttövoimittain

käyttövoimilla ajettu kilometrisuorite olisi toteutettu dieselkäyttöisesti. Vuonna 2022 ilmastorahoitusta saaneiden toimijoiden koko kalustomäärässä dieselin osuus oli 59 %, biopolttoaineiden 22 %, sähkön 17 % ja kaasun 2 %. Puhtaiden käyttövoimien kasvua kuvaa hyvin se, että vielä vuonna 2020 dieselin osuus oli 75 %. Vuonna 2022 puhtailla käyttövoimilla saavutetut päästövähennykset olivat noin 57 000 hiilidioksiditonnia. Kokonais- päästöt olivat siis noin 40 % pienemmät kuin tilanteessa, jossa olisi käytetty ainoastaan dieselkalustoa.

” **Käyttövoimamurros ja sähköbussien käyttöönotto ovat vaatineet Kuopiossa liikennöitsijöiltä isoja investointeja sekä tilaajalta uudenlaista osaamista linjasto-, reitti- ja autokierto-suunnittelussa. Traficom ilmastoperusteinen valtionavustus on tukenut tärkeällä tavalla kaupunkiamme näissä kehitysaskelissa. Matkustajien keskuudessa uudet sähköbussit on otettu innostuneena vastaan. Sähköbussit ovat myös lisänneet keskustan viihtyisyyttä päästöttömyydellään ja hiljaisuudellaan.**

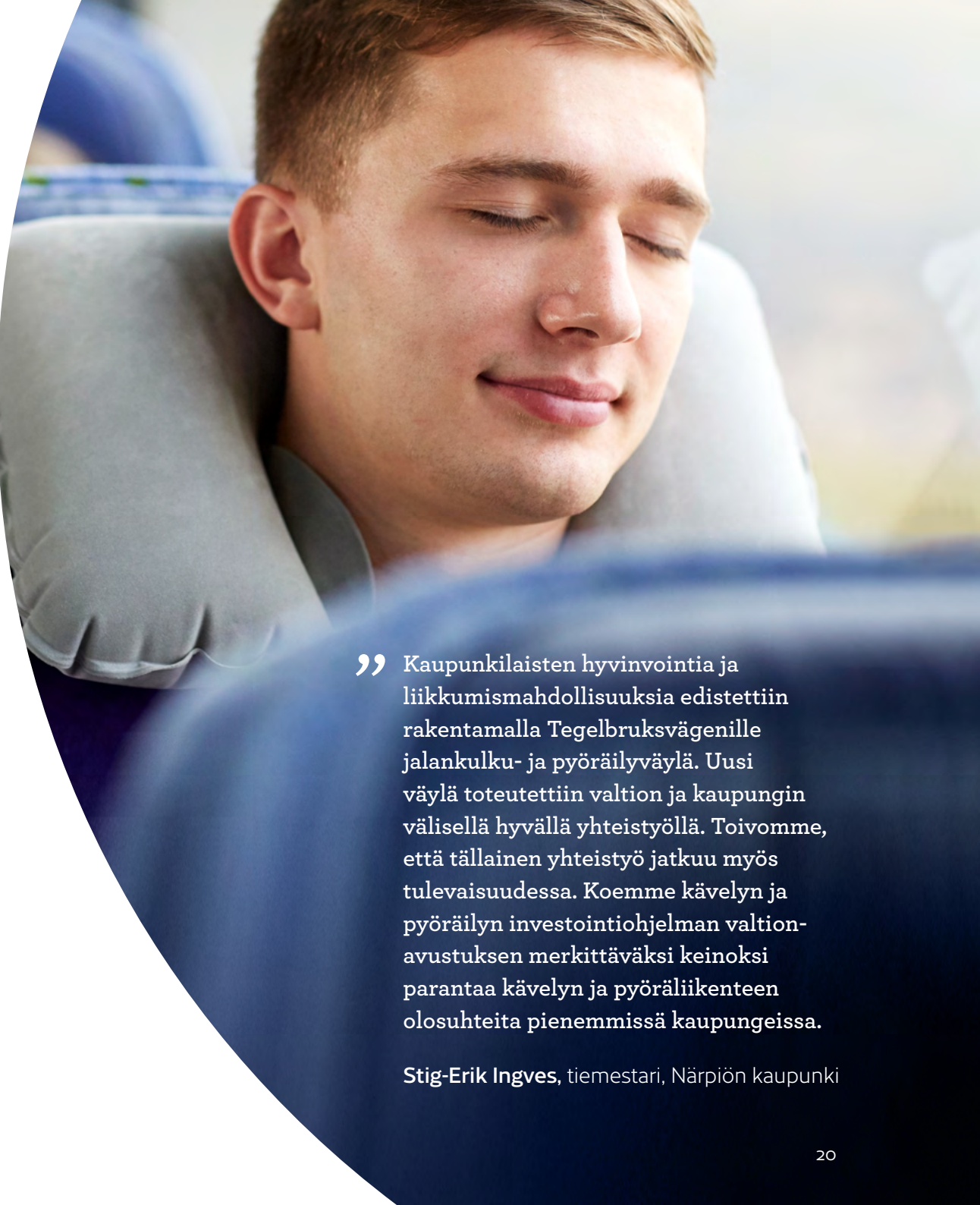
Kim Venesjärvi, joukkoliikenneinsinööri, Kuopion kaupunki

Esimerkki 2: **Henkilöliikennetutkimus valotti koronapandemian vaikutuksia liikkumiseen**

Valtakunnallisella henkilöliikennetutkimuksella kerätään tietoa suomalaisten liikkumisesta. Tuloksia hyödynnetään muun muassa liikennesuunnittelussa, liikenneturvallisuuden kehittämisessä ja liikenteen ympäristöhaittojen vähentämisessä. Tiedon avulla lisätään myös ymmärrystä liikkumiseen vaikuttavista tekijöistä sekä henkilöliikennematkojen väestöryhmittäisistä, alueellisista ja ajallisista eroista.

Viimeisimmät henkilöliikennetutkimuksen tiedot on koottu vuonna 2021. Siinä näkyvät koronapandemian vaikutukset, sillä keskimäärin Suomessa vähennettiin liikkumista vuoden aikana jopa 2 500 km asukasta kohden. Kulutapajakaumassa ei kuitenkaan tapahtunut merkittäviä muutoksia. Tutkimus osoitti myös, että vaikka etätöiden määrä kasvoi, etätöläiset korvasivat säästyneet työmatkat lähes kokonaan muilla vapaa-ajan matkoilla sekä ostos- ja asiointimatkoilla.

 [Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus](#)

” Kaupunkilaisten hyvinvointia ja liikkumismahdollisuuksia edistettiin rakentamalla Tegelbruksvägenille jalankulku- ja pyöräilyväylä. Uusi väylä toteutettiin valtion ja kaupungin välisellä hyvällä yhteistyöllä. Toivomme, että tällainen yhteistyö jatkuu myös tulevaisuudessa. Koemme kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustuksen merkittäväksi keinoksi parantaa kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita pienemmissä kaupungeissa.

Stig-Erik Ingves, tiemestari, Närpiön kaupunki

Ilmastotekoja

YK-tavoite 13. Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan

Faktaa:

Liikenteen ilmastotekoja vauhditetaan

Kotimaan liikenteen päästöt vastaavat Suomessa noin viidennestä kaikista kasvi-huonekaasupäästöistä. Näistä 95 % aiheutuu tieliikenteestä.

Vuonna 2022 Traficom edisti monia fossiilittoman liikenteen tiekartan toimia, jotka tähtäävät kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen puolittamiseen vuoteen 2030 mennessä, vuoden 2005 tasoon verrattuna. Näitä olivat esimerkiksi hankintatuet sähkö- ja kaasukäyttöisille ajoneuvoille, kestävien kulutapojen tukitoimet, jakeluinfratyöryhmään

osallistuminen sekä aihepiirin tutkimukset. Traficom edisti osaltaan myös meri- ja sisävesiliikenteen sekä lentoliikenteen periaatepäätöksissä laadittuja toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi. Edistimme talvimerenkulun huomioimista EU- ja kansainvälisessä sääntelyssä sekä mustahiilipäästöjen rajoittamista arktisilla alueilla. Työstimme kansainvälisen meriliikenteen polttoaineiden elinkaariaalysohjesääntöjä. Teetimme myös selvitykset sähkön ja vedyn hyödyntämisestä lentoliikenteessä.

” Sähköautot ovat yleistyneet ja niitä palveleva latausinfrastruktuuri on laajentunut viime vuosina nopeasti. On hienoa seurata käyttövoimamurroksen etenemistä ja edistää sitä työssämme. Talossamme on paitsi timanttista ajoneuvotietoutta myös jakeluinfraosaamista, ja tuotamme tietoa kotimaisen päätöksenteon sekä EU-vaikuttamisen tueksi.

Heidi Auvinen, erityisasiantuntija, Kestävä liikenne, Traficom

YK-alatavoite 13.2

Integroida ilmastonmuutosta koskevat toimenpiteet kansalliseen politiikkaan, strategioihin ja suunnitteluun ottaen huomioon, että YK:n ilmastonmuutoksen puitesopimus on pääasiallinen kansainvälinen ja hallitusten välinen foorumi ilmastonmuutoksen vastaisista maailmanlaajuisista toimista neuvoteltaessa.

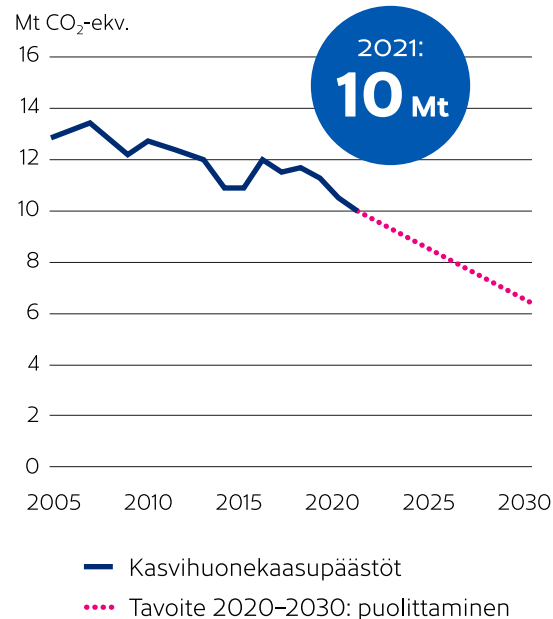
Traficom tuki tietotaidollaan myös liikenne- ja viestintäministeriötä EU:n 55-valmiuspaketin lainsäädäntöehdotusten käsittelyssä. Paketti sisältää useita liikennesektorin toimia, joita tarvitaan EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Ehdotukset koskevat esimerkiksi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria, ajoneuvojen hiilidioksidipäästönormeja, päästökauppaa sekä meri- ja lentoliikenteen vaihtoehtoisia polttoaineita.

- [Fossiilittoman liikenteen tiekartta](#)
- [55-valmiuspaketti](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös lentoliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä](#)

” Tavaraliikenteen suurin haaste Euroopan maanteillä tulevilla vuosikymmenillä on energiankulutuksen ja päästöjen vähentäminen. HCT- eli pitkien rekkujen ansiosta esimerkiksi elintarvikekuormat liikkuvat Suomessa jopa kolmanneksen pienemmillä päästöillä kuin Keski-Euroopassa.

Otto Lahti, johtava asiantuntija, Autoilijan palvelut, Liikennekelpoisuus ja valvonta, Traficom

Kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt

Lähde: Tilastokeskus. 2021 ennakkotieto.

Faktaa:

Pilottitiedonkeruu viestintäverkkojen energiankulutuksesta

Tieto- ja viestintäteknologiat (ICT) ovat avainroolissa monien muiden alojen ilmastovaikutusten vähentämisessä. Toisaalta ICT:n vaatimat verkot, laitteet ja datakeskukset aiheuttavat oman jalanjälkensä energiankulutuksessa, päästöissä ja materiaalien kulutuksessa.

Vuonna 2022 Traficom toimeenpani liikenne- ja viestintäministeriön ICT-alan ilmasto- ja ympäristöstrategiaa muun muassa toteuttamalla pilottitiedonkeruun verkkojen energiankulutuksesta suurimmille teleyrityksille. Selvitys oli ensimmäinen laatuaan, ja jatkossa Traficom tuottaa vastaavat tilastotiedot vuosittain. Tiedon avulla saadaan aiempaa tarkempi kuva alan ympäristövaikutuksista ja voidaan seurata viestintäverkkojen energiankulutuksen kehittymistä.

Selvityksen mukaan vuonna 2021 viestintäverkkojen energiankulutus oli noin 650 gigawattituntia. Selvitys osoitti myös sen, että eniten energiaa kuluttavat loppukäyttäjää lähimpänä olevat verkon osat. Näitä ovat kiinteiden verkkojen osalta liittytäväverkko ja matkaviestinverkon osalta radioverkko. Toisaalta selvityksestä ilmeni, että matkaviestinverkko kuluttaa kiinteään verkkoon verrattuna enemmän energiaa siirrettyä bittiä kohden. Viestintäverkkojen arvioidaan kattavan noin neljänneksen koko ICT-sektorin hiilijalanjäljestä.

[ICT-alan ilmasto- ja ympäristöstrategia](#)

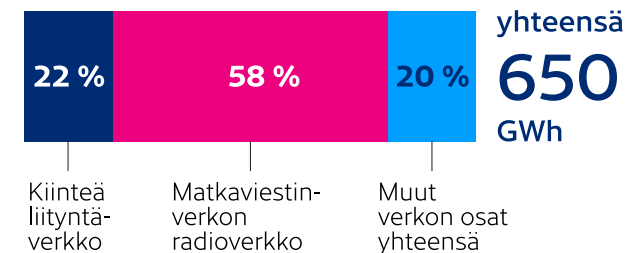
[Viestintäverkkojen energiankulutus](#)

” Teemme traficomilaisten kanssa tiivistä yhteistyötä ilmastoasioissa. Traficom tukee meitä merkityksellisellä tavalla asiantuntijatiedollaan politiikkavalmistelussa. Arvostan kovasti myös avointa yhteydenpitoamme näkemysten ja tiedon vaihtamiseksi.

Päivi Antikainen, yksikön johtaja, Ilmasto- ja ympäristöyksikkö, Liikenne- ja viestintäministeriö

Suomalaisten viestintäverkkojen energiankulutus

Esimerkki:

Sähkö ja vety ratkaisuna lentämisen ilmastovaikutusten vähentämiseksi

Lentoliikenteen päästöjä voidaan vähentää esimerkiksi teknologiakehityksellä, reittien ja lentomenetelmien tehokkuutta parantamalla sekä uusiutuville lentopolttoaineilla. Näiden toimien rinnalle tarvitaan kuitenkin lisää ilmastoystävällisiä ratkaisuja, kuten sähköä ja vetyä lentoliikenteen käyttövoimina. Traficom teetti näiden mahdollisuuksien kartoittamiseksi kaksi selvitystä, millä toteutettiin virastollemme valtioneuvoston periaatepäätöksessä lentoliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä osoitettu tehtävä.

Sähköisen lentämisen selvityksessä ilmeni, että sähkölentokoneet voisivat alkaa yleistyä Suomessa 2030-luvulla. Sähkö sopii lentoliikenteessä erityisesti lyhyemmän kantaman ja pienemmän kapasiteetin koneisiin, ja se voisikin soveltua hyvin teollisuuden ja matkailun tarpeisiin kotimaassa ja lentoyhteyksien hoitamiseen naapurimaihin. Sähköisen lentämisen yleistyminen edellyttää vielä useita teknologian, sääntelyn ja kannattavuuden kehitysaskelia.

Vetyä koskeva selvitys avasi vetytalouden moninaisia tulevaisuuden mahdollisuuksia ilmailussa. Vetyä voitaisiin käyttää poltto-kannoilla ja sähkömoottoreilla varustetuissa koneissa tai vetypolttomoottorikoneissa. Vetypolttomoottorilla voitaisiin lentää myös pitkiä matkoja. Uuden vetykaluston kehitystyö vaatii vielä huomattavia investointeja tuotekehitykseen, ja vetylentämisen arvioidaan käynnistyvän aikaisintaan 2030- ja 2040-lukujen vaihteessa. Vedystä voitaisiin myös jalostaa synteettistä polttoainetta, joka soveltuisi jo nykyisenkaltaisiin polttomoottoreihin ja sekoitettavaksi fossiilisen polttoaineen joukkoon.

Molemmat selvitykset toteutti Destia Oy. Koottu tietopohja sähköstä ja vedystä lentoliikenteen käyttövoimina, mukaan lukien kalusto, teknologiat, regulaatio ja infrastruktuuri, on hyödyttänyt hallinnonalamme lisäksi myös muita sidosryhmiä.

[!\[\]\(fa6f3af6bfa46c5d4a2d362681095beb_img.jpg\) Sähköinen lentäminen Suomessa](#)

[!\[\]\(17acf1afa8cdf0b67c53d4865a5ed469_img.jpg\) Vetylentämisen selvitys](#)

” Liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimenpiteiden vaikutusten arviointi on perusta tietoon pohjautuvalle päätöksenteolle. Arviointioppaan valmistelu vuorovaikutuksessa alueellisten toimijoiden kanssa sai lämpimät kiitokset ja johti kaikkien kannalta hyödylliseen lopputulokseen.

Suvi Jousmäki, johtava asiantuntija,
Liikennejärjestelmätyö-tiimin tiiminvetäjä, Traficom

” Osallistamalla kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin ja vaikuttamalla sääntelyyn kehitämme älyliikenteen vaatimaa tiedonvaihtoa ja automatisoituvaa liikennettä. Meidän on huolehdittava siitä, että Suomen olot ja intressit huomioidaan mahdollisimman hyvin matkalla kohti turvallisempaa, tehokkaampaa ja kestävämpää liikkumista.

Mikko Räsänen, johtava asiantuntija, Liikennejärjestelmäpalvelut,
Liikenteen digitalisaatio ja tieinfra, Traficom

” Moottoripyöräilyn sähköistyminen on vasta aluillaan. Sähkö sopii erinomaisesti moottoripyörien käyttövoimaksi lyhyiden toimintamatkojen ja kotilatauksen näppäryyden ansiosta. Tehoista ja ajo-ominaisuksistakaan ei tarvitse tinkiä. Sähkömoottoripyörästä ei aiheudu pakokaasupäästöjä, ja se on mukavan hiljainen menopeli. Tiimillämme oli ilo saattaa tyyppihyväksynnän avulla suomalaisen Verge Motorcyclesin moottoripyörä EU:n markkinoille.

Jukka Juhola, asiantuntija, Tyyppihyväksyntä, Traficom

Jalanjälki

Traficomin sosiaaliset, ekologiset ja taloudelliset vaikutukset toimintaympäristöön

[Traficomin tilinpäätökset](#)

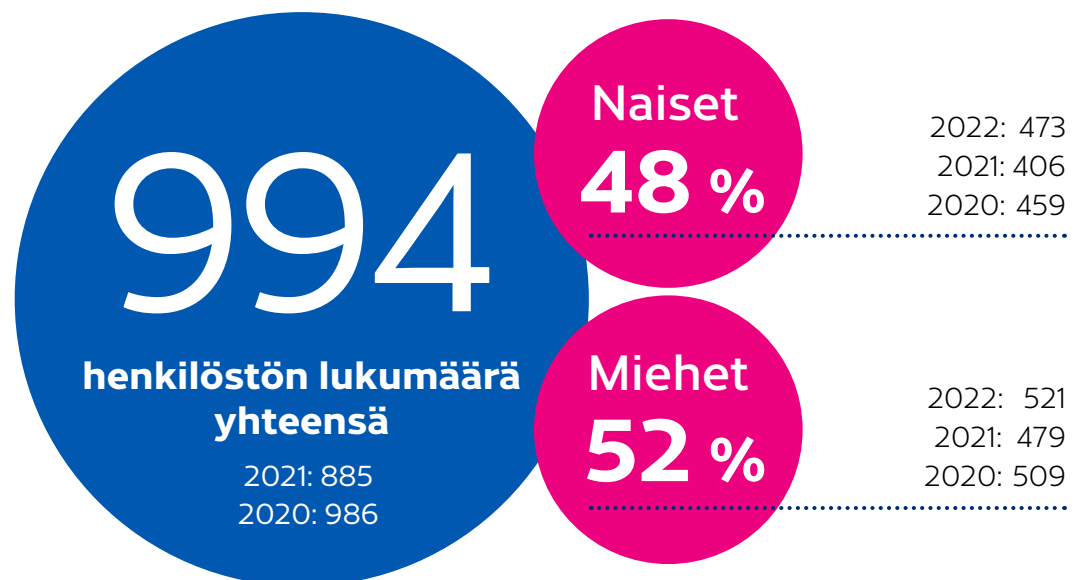
Hyvinvoiva henkilöstö

Laadimme alkuvuodesta 2022 henkilöstöstrategian, joka täydentää toimintastrategiaamme ja perustuu arvoihimme: luottamus, yhteistyö ja uudistumiskyky.

Jatkoimme vuoden aikana vuorovaikutuksellisen toimintakulttuurin kehittämistä. Käynnistimme esihenkilöille valmentavan työskentelytavan koulutuksen. Lisäsimme vuoropuhelua viraston johdon ja henkilöstön välillä järjestämällä Traficomien juttutunteja, joissa viraston johto kertoo koko virastoa koskevista ajankohtaisista asioista ja vastaa henkilöstön kysymyksiin.

Uudistimme kehityskeskusteluprosessia vuoden aikana niin, että aiemmin kerran vuodessa käydyn kehityskeskustelun sijaan työstä, tavoitteista ja kehittymisestä keskustellaan jatkossa pitkin vuotta. Paransimme myös henkilöstön osaamisen hallintaa ja kehittämistä.

Seuraamme henkilöstön hyvinvoinnin kehittymistä fiilismittari-kyselyillä ja vuosittain toteutettavalla VM Baro -työtyytyväisyyskyselyllä. Henkilöstön hyvinvointi kehittyi fiilismittareiden mukaan vuoden aikana positiivisesti ja VM Baron tulokset kehittyivät hienosti kaikilla osa-alueilla. Olemme erityisen tyytyväisiä myönteisestä kehityksestä ja toteuttamiemme kehittämistoimenpiteiden vaikutuksesta.

Keski-ikä

2022..... **46,4**
2021: 47,3, 2020: 46,3

Työtyytyväisyys (1-5)*

2022..... **3,66**
2021: 3,52, 2020: 3,52

2022

Vakinaisia 864 **Määräaikaisia 130**

2021

Vakinaisia 838 **Määräaikaisia 47**

2020

Vakinaisia 901 **Määräaikaisia 67**

*Vastausprosentit 2022: 73,3, 2021: 74, 2020: 77,5

” Tuumasta toimeen -ryhmässä edistämme tiimimäisen toimintatavan käyttöönottoa, tiedonkulun parantamista ja yhteisöllisyyttä virastossamme. Fiilismittari-kyselyiden ja henkilöstötutkimuksen mukaan tässä onkin onnistuttu. Ryhmä on mainio esimerkki avoimesta ja arvostavasta keskustelukulttuurista ja hyvällä fiiliksellä toteutetusta tiimityöstä.”

Seppo Ollikainen, erityisasiantuntija,
Autoilijan palvelut, Tuumasta toimeen -ryhmän jäsen, Traficom

” Parasta työpaikallamme ovat ilman muuta ihmiset, koko tämä työyhteisö. Minulle työhyvinvoinnissa tärkeää on vuorovaikutus ja työkavereiden kohtaaminen. Virkistysryhmämme Virtapiiri tukee osaltaan yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa kohtaamisia. Syksyn liikunta- ja virkistystapahtumamme keräsi yhteen satamäärin virastolaisia Olympiastadionille ja muille toimipaikakunnille. Positiivinen palaute henkilöstöltä näistä tapahtumista palkitsee ja motivoi.

Sari Koivusaari-Joensuu, asiantuntija,
Työsuojelu- ja työhyvinvointi -tiimi, Traficom

Päätoimipiste uudistui energia- ja kustannustehokkaaksi

Traficomilla on yhteensä 15 toimipaikkaa ympäri Suomea. Traficomien päätoimipiste Helsingissä muutti elokuussa 2022 Vallilasta aiempaa kolme kertaa pienempiin tiloihin Pasilan virastokeskukseen, mikä paransi toimitilojen energia- ja kustannustehokkuutta. Toimitiloissa on huomioitu energiankäyttö myös ottamalla käyttöön liikkeeseen reagoivat valot ja vesihanat. Kierrätykseen ja jätteiden lajitteluun kannustetaan kaikissa tiloissa. Tilojen käyttöä seurataan ja kehitetään vuoden 2023 aikana.

Virastokeskus sijaitsee Pasilan juna-aseman vieressä, joten toimistolle on helppo kulkea joukkoliikenteellä, ja edullisia tai ilmaisia liityntäpysäköintimahdollisuuksia on tarjolla eri suunnista saavuttaessa. Uuden toimitilan

hyvät sosiaalityilat sekä turvallinen pyörien säilytysmahdollisuus rohkaisevat työmatkaliikuntaan. Vieressä sijaitseva Triplan kauppakeskus mahdollistaa myös työ- ja asiointimatkojen yhdistämisen.

Koronapandemian jälkeen virastossa on siirrytty monipaikkaiseen työhön, jossa yhdistellään etätöitä ja toimipisteissä tehtävää läsnätyötä. Uudessa Pasilan virastokeskuksen monitilatyöympäristössä henkilöstö voi valita työn luonteen mukaan sopivan työtilan. Avoimet tilat rohkaisevat vuorovaikutukseen yli osaamisalue- ja verkostorajojen, kun taas vetäytymistilat ja hiljaisen työn huoneet mahdollistavat keskittymistä ja luottamuksellisuutta vaativan työn tekemisen.

” Työntekijöiltämme tuli ajatus ilmailun teoriakokeiden järjestämisestä myös muissa toimipisteissä ja siellä, missä koulutuskin. Aiemmin kokeita varten piti matkustaa Helsinkiin tai Lappeenrantaan, mutta vuodesta 2022 alkaen palvelu onnistuu Tampereen aluetoimipisteessä ja näin matkustustarve vähenee.

Jani Kosonen, henkilöluvut (ilmailu) tiiminvetäjä, Traficom

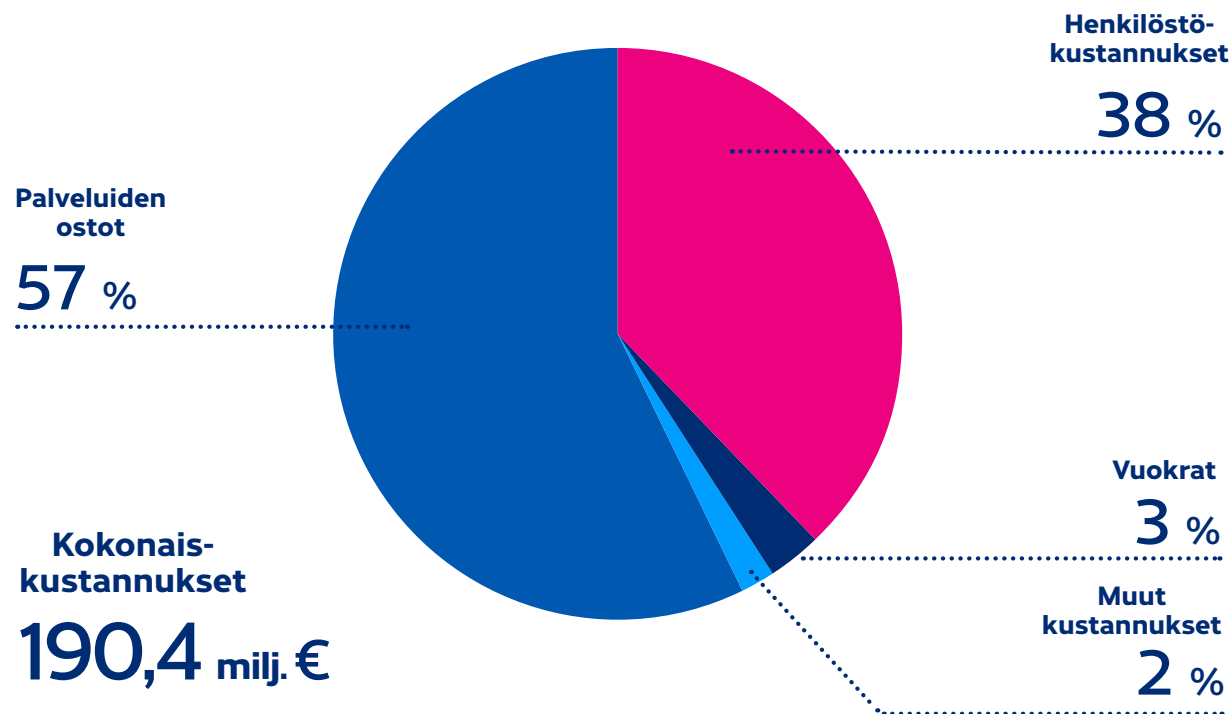
Vastuullisuus hankinnoissa

Traficominn toiminnassa keskeisiä päästölähteitä ovat kiinteistöjen energiankulutus, matkustus työasioissa, matkat kodin ja työpaikan välillä, materiaalien kulutus sekä palveluiden ja tuotteiden hankinnat.

Hankinnat ovat viraston suurin kuluerä, ja niillä voidaan aikaansaada merkittäviä vaikutuksia. Olemme sitoutuneet vastuullisiin hankintoihin. Hankintoja valmisteltaessa arvioimme, voiko hankinnalla edistää kestävä kehitystä ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja taloudellisen vastuun näkökulmien kautta. Vastuullisuutta tulee tarkastella kaikissa hankintamenettelyn vaiheissa. Vuonna 2022 viraston kokonaiskustannukset olivat 190,4 miljoonaa euroa, josta palveluiden ostoihin kului 109,5 miljoonaa euroa.

Tavoitteenamme on kehittää Traficominn jalanjäljen seuranta suunnitteilla olevan vastuullisuusohjelman avulla ja hyödyntää valmisteilla olevaa valtionhallinnon yhteistä datapankkia.

Viraston kustannukset 2022

” Seuraamme hankintasuunnitelman toteutumista ja sopimustemme käyttöä tekemällä tiivistä sopimuskumppaninyhteistyötä. Koen yhteistyön tärkeänä, sillä jatkuvalla vuoropuhelulla varmistetaan riskien ja kustannusten pysyminen hallinnassa.

Sanna-Kaisa Kaikkonen, hankintapäällikkö, Teknologia- ja tietopalvelut, Traficom

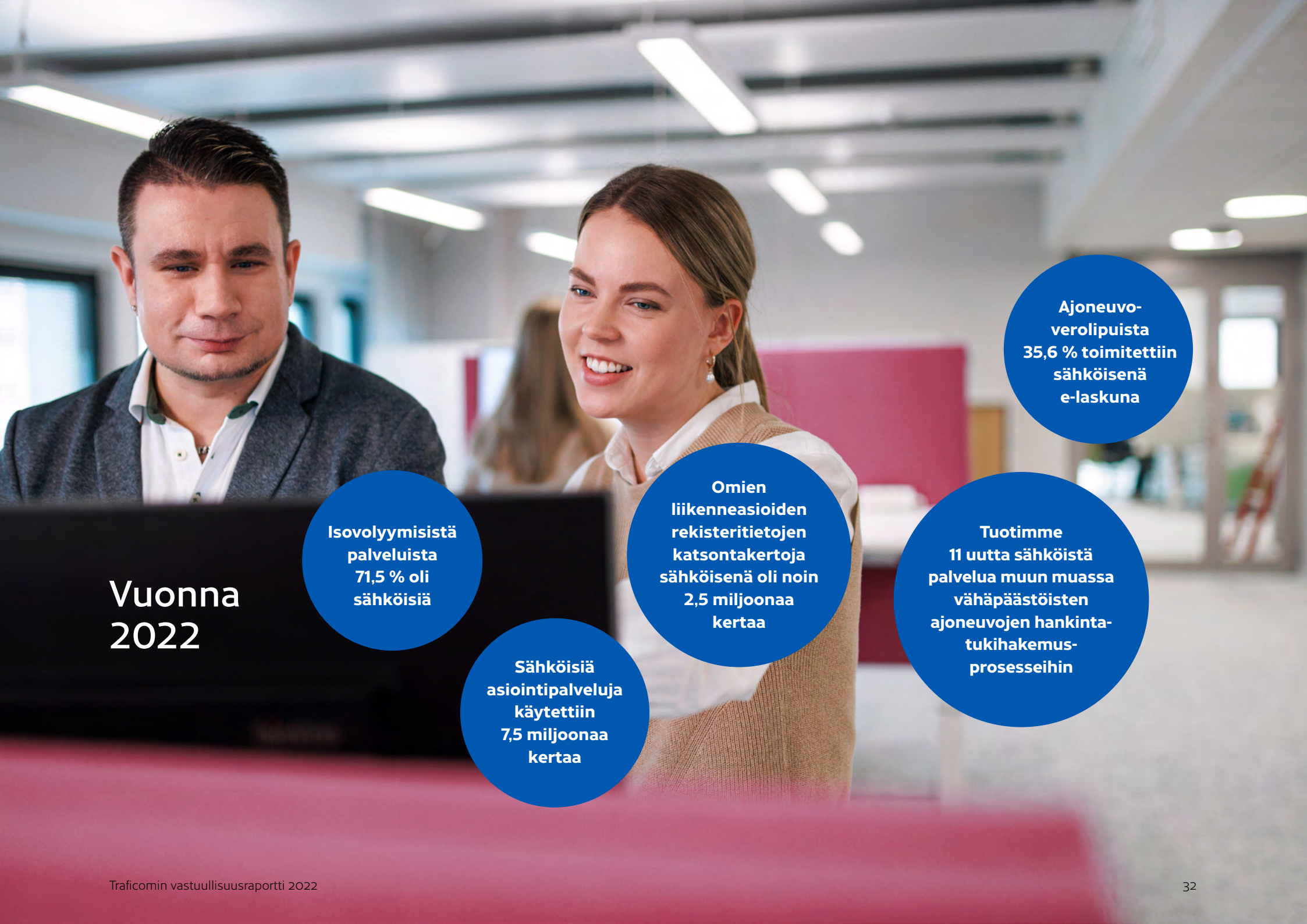
Digitaaliset palvelut säästävät ympäristöä ja helpottavat arkea

Ilmianna vuoden 2022 vastuullisuusteko-kyselyssä monet traficomilaiset toivat esiin kehitysideoitaan liittyen asiakaspalvelun ja palveluprosessiemme digitalisointiin ja automatisointiin. Olemme jo tehneetkin tätä kehitystä, mutta vastausten perusteella tunnistimme lisää kehityskohteita ja potentiaalisia hyötyjä. Digitaalisuus vähentää luonnonvarojen kulutusta esimerkkinä paperi, ja parhaimmillaan se parantaa asiakaskokemusta, vähentää virheitä ja väärinkäytöksiä sekä tehostaa traficomilaisten työtä.

Viraston isovolyymiset – ajoneuvoihin, ajoneuvoverotukseen ja vesikulkuneuvoihin – liittyvät palvelut on jo automatisoitu. Niiden kehittämisen painopisteitä ovat teknologian modernisointi, julkishallinnon

asiointipalvelujen laatukriteerien mukainen kehittäminen sekä saavutettavuuden, tietoturvan ja käytettävyyden korkea laatu. Pienivolyymisten, kuten ilma-aluksiin ja ilmailun lupakirjoihin liittyvien palvelujen kehittämisessä painopiste on digitaalisuuden asteen nostamisessa niin, että palvelut ovat asiakkaalle täysin sähköisiä ja virastoon saapuvat hakemukset kirjautuvat automaattisesti diaariin ja että asiakkaan on mahdollista saada käsittelyn jälkeen sähköinen päätös. Omien rekisteritietojen katselu on kiinteä osa digitaalista asiakaskokemusta. Edistämme digitaalisten palvelujen ja e-laskun käyttöön-ottoa viestintäkampanjoilla eri medioissa.

**Vuonna
2022**

**Isovolymisistä
palveluista
71,5 % oli
sähköisiä**

**Sähköisiä
asiointipalveluja
käytettiin
7,5 miljoonaa
kertaa**

**Omien
liikenneasioiden
rekisteritietojen
katsontakertoja
sähköisenä oli noin
2,5 miljoonaa
kertaa**

**Tuotimme
11 uutta sähköistä
palvelua muun muassa
vähäpäästöisten
ajoneuvojen hankinta-
tukihakemus-
prosesseihin**

**Ajoneuvo-
verolipuista
35,6 % toimitettiin
sähköisenä
e-laskuna**

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

PL 320, 00059 TRAFICOM

p. 029 534 5000

[traficom.fi](https://www.traficom.fi)

Traficom in julkaisu ja 12/2023
ISBN 978-952-311-855-3
ISSN 2669-8757 (verkköjulkaisu)

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto